

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In qua tractatur de Virtute ac Sacrameto Pœnitentiæ

Bosco, Jean a

Lovanii, 1670

Concl. IV. Non facilè revelandus est complex in Confessione, quando illa
revelatio non est necessaria, nisi ad correctionem ipsius, vel ad
præcavendum damnum tetii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73393)

peccatorum vindictam & castigationem. Ergo si propter hoc bonum integræ Confessionis liceat revelare peccatum complicitis, etiam propter idem bonum licitum erit revelare peccatum, seu potius defectum naturalem non complicitis. Nonne penitens proprios defectus naturales tenetur explicare, quando id est necessarium ad integram Confessionem? Si quis v. g. est illegitimus, & obtinuit beneficium, vel suscepit Ordines sacros, omnino tenetur illum defectum, quamvis inculpabilem, in Confessione aperire, quantum necesse est ad integrè confitendum suum peccatum.

Et quamvis durum sit, ut is, qui in vitis recepit unam injuriam, postea novum detrimentum accipiat ex Confessione ejusdem, qui injuriam intulit, solum propter integritatem Confessionis illius; equidem non irrationabile; cum bonum integræ Confessionis videatur præstare illi malo: ut omittam, posse dari calum, in quo non intercesserit ulla injuria, v. g. si ego peccavi cum ea, cum qua antea peccaverat frater meus; tali casu ego per meum peccatum non feci injuriam fratri, & tamen meum peccatum inde habet gravitatem specificam, quæ non potest declarari in Confessione, non explicato peccato fratris.

Deinde fieri potest, ut, quamvis intercesserit injuria, v. g. Petrus metu mortis adigit forum suam ad incestum secum, ipsa tamen reverè consentiat in peccatum, adeoque fiat complex peccati: putas autem, quod propter præviam illam injuriam, non possit tali casu Petrus, qui injuriam intulit, confiteri integrè suum peccatum, cum revelatione fororis complicitis? Profecto potestas manifestandi peccatum aliquod in Confessione, non oritur præcisè ex eo, quod sit peccatum complicitis; sed ex eo, quod illa manifestatio sit necessaria ad integrè declarandum & cognoscendum peccatum, quod defertur ad Sacerdotem, quod pro peccato Clavium remissionis, aut retentionis ejus sententiam pronuntiet. Confimiliter potestas manifestandi defectum aliquem in Confessione, non oritur præcisè ex eo, quod sit culpabilis; sed ex eo quod illa manifestatio sit necessaria ad declarandum integrè peccatum, cujus petitur Absolutio, & quod Christus noluit absolvi nisi integrè declaratum.

Hinc ad tertiam rationem Suarii, Respondeo: Ipse penitens debet sustinere onus & reportare incommodum, ne alius incurrat detrimentum, salva tamen semper integritate Sacramenti. Unde tenetur diutius differre suam Confessionem, aut aliâ viâ procurare Confessarium, cui possit sine proximi infamia suum peccatum integrè confiteri; procurare (inquam) etiam cum aliquo incommodo seu detrimento tam honorum temporalium, quam propriæ famæ: quia tota illa infamia sive complicitis,

sive non complicitis, oritur ex sua injusta actione, ut Suarius supponit; ergo tenetur illam impedire cum equali infamia, aut alio incommodo; immo & refarcire damna si quæ ex ea manifestatione ille alius patitur, juxta regulas communes, quæ dantur in materia de restitutione.

Ecce fundamenta utriusque sententiæ appensa in statuta: eligat prudens Lector, & non errabit in fide; aut bonis moribus. Si in aliquo casu excuset infamia; saltem in casu de injuria. Quando (inquit Arriaga disp. 33. n. 18.) est ea duplex injuria; potest illud ipsum reputari grave malum ejus personæ; & habet majorem vim, si ea sit innocens: unde non erit tunc obligatio eam prodendi. Hæc ille.

In aliis casibus putat magis consequenter discendi, si dicatur esse obligationem manifestandi illud peccatum; cum ratio complicitis videatur se habere per accidens; & aliunde nihil sit quod excuset. Sed quod uni sic videtur, alii aliter videtur; & ideo tot diversæ sententiæ, quando res pendet à prudenti judicio, prout hæc res pendet; uti etiam resolutio questionis, quæ quaritur: Utrum subinde debeat revelari complex in Confessione; quando illa revelatio non est necessaria, nisi ad correctionem ipsius, vel ad præcavendum damnum tertii? Hæc est communis, & nostra resolutio:

CONCLUSIO IV.

Non facile revelandus est complex in Confessione, quando illa revelatio non est necessaria, nisi ad correctionem ipsius, vel ad præcavendum damnum tertii.

Dominus Ferdinandus Guerrerus Archiepiscopus Granatensis pietate non minus, quam doctrinâ illustri, contendit (ut refert Lugo disp. 16. n. 424.) Confessarium debere in aliquibus casibus penitentem obligare, ut ei complectem manifestet; quod si renuat, negare Absolutionem. Primò, si sciret aliquem occultè dogmatizare & seminare errores contra Fidem, quem ipse penitens denuntiare non possit. Secundò, si sciat, Sacerdotem aliquem abuti Sacramento Confessionis; revelandò Confessionis notitiam, sollicitando penitentes ad turpia &c. Tertio, si sciret, aliquem Sacerdotem fictum ministrare publicè Sacramenta. Quarto, si esset medicus aut pharmacopola, qui medicinis mortiferis intendit occidere infirmos. Quintò, si sciret sollicitari ab amico mariti, sit in proximo periculo consensu, quia est in eadem domo; nec potest

SSff 3 marito

70. Sententia Arriaga.

71. Aliqui esse sus in quibus putat Guerrerus Confessarium posse obligare penitentem ad revelationem complicitis.

marito revelari, quia occidet illum; & est spes emendationis, si Confessarius alloquatur adulterum.

In his & similibus casibus, in quibus revelatio complicitis non est necessaria ad integrè confitendum, interim speratur futura utilis; immò quodammodo est necessaria ad correctionem complicitis, vel ad præcavendum damnum tertii sive Republicæ, sive alterius privatæ personæ, videtur Aliquibus, Confessarium posse obligare, aut veritè, ostendere obligationem, quam ex jure naturæ habet pœnitens revelandi complicitem; & si nolit revelare, tamquam indispositum repellere.

Pro hac sententia inter ceteros, quos videre poteris apud Lugonem supra n. 425. citatur D. Bonaventura 4. dist. 21. p. 2. a. 1. q. 3. Subscribo ejus verba, quæ aliquo modo possunt facere ad propositum: *Similiter nec debet Confessor curiosè inquirere de persona (complicitis) sed si suspicatur, quod sit persona, cui possit prædesse, & competens & utile sit illum scire, potest extra forum Confessionis illum inquirere.*

Et infra: *Ad illud, quod obicitur, quod facit (notitia complicitis) ad proprii peccati curam & cautelam, dicendum, quod in tali casu licet: multum tamen est observandum, ne quis alium accuset in illo actu; sed si quis videret expodire, scire peccatum alienum propter utilitatem eius vel commune bonum, tutius est extra forum Confessionis perquirere & audire. Planè tutius est, si non omninò necessarium.*

Audio Doctorem Subtilem 4. dist. 21. q. 2. n. 18. sic dicentem: *Ad primum dico, quod peccatum confessum debere celari, non est tantum ius confitentis, sed ius Communitatis: quia ex opposito, scilicet ex revelatione, sequeretur continua perturbatio in Communitate; quia passim quilibet reputaret alium abominabilem: & non licet ipsi renunciare iuri Communitatis, licet suo. Aliter potest dici; est etiam, quod tantum esset ius istius; id est, in favorem istius indulti, non licet ipsi renunciare quoad hoc, quod Confessor sit liber ad revelandum: quia Confessor tunc tenetur duplici iure, natura scilicet & positivo, quorum nullius revocatio est in potestate confitentis.*

Quid igitur (interrogat Scotus) faciet Confessor, confessio volente peccatum suum prodii? Respondet: *Dico, quod confitens potest postea peccatum suum extra Confessionem dicere: & si ut secretum, adhuc licentia sequens non absolvit Confessorem a lege naturæ, quin teneatur celare. Sed si dicit, ut non habeatur secretum, & maxime apud aliam personam, vel apud alias certas, quibus fortè licet propter aliquem bonum finem, qui potest sequi ex revelatione istius facta, vel illi tunc Confessor potest dicere illud tamquam sibi publicè dictum extra omne secretum.*

Et rursùm interrogans ait Doctor: *Sed numquid potest tunc dicere: Audi hoc in Confessione? Respondet: Dicitur, quod hac sola verba: Au-*

divi hoc peccatum, & hujus persona in Confessione, includunt peccatum mortale; quia includunt revelationem huius, ut cogniti eo modo, quo non licet revelari. Unde, cui post Confessionem revelatur extra omne secretum, caveat in modo narrandi, ne hoc narret tamquam sibi dictum modo, quo non licet revelari. Hæc Scotus de revelatione peccati ipsius pœnitentis: par autem est ratio, si non major, de revelatione peccati complicitis.

De hac controversia longè & latè disputat Bannez 2.2. q. 33. a. 8. dub. 8. ostendens primò, notitiam confessionalem non esse medium convenienti ad correctionem. Secundò enumerat inconvenientia maxima & plurima, quæ ex usu notitiæ confessionalis ad eum finem consequuntur & consequi possunt. Tertio conatur probare sententiam, quæ docet hunc usum esse licitum, Pœnitentiæ Sacramento injuriosè adverteri.

Porrò hanc sententiam approbare videtur Suarez disp. 34. sect. 4. n. 5. quia (inquit) uti notitia Confessionis ex licentia pœnitentis ad corrigendum complicitem, non est actio mala, quia prohibita; neque etiam est prohibita, quia mala: & ideo nihil obstat, quò minus aliquando honestè possit fieri. Hæc ille. Et cum dixisset priorem partem esse certam, quia nulla potest de hoc ostendi lex positiva; posteriorem partem probat discurrendo per tres virtutes, ad quas pertinere posset honestas vel malitia hujus actionis, putà virtutes Religionis, Justitiæ & Charitatis.

Quòd illa actio non sit contra Justitiam aut Charitatem, probat: quia si pœnitens in eo casu post finitam Confessionem det notitiam Confessori extra Confessionem de peccato complicitis, ut eum corrigat & emendet, servato debito ordine correctionis fraternæ, & aliis circumstantiis debitis, id non est contra Justitiam, & maxime consentaneum Charitati; immò aliquando potest esse debitum, si tale medium moraliter censeatur necessarium ad emendationem proximi; quia spiritualis salus ejus præferri debet illi qualicumque infamiz vel pudori. Neque id negat Scotus, ut patet ex verbis ejus supra allegatis, & expressè affirmat D. Bonaventura, omnèque in eo conveniunt.

Interrogo ergo (inquit Suarez) quando pœnitens dat licentiam Confessori loquendi de rebus Confessionis, an illa licentia æquivalat manifestationi extra Confessionem, vel sit solàm quædam extensio vel facultas intrà latitudinem sigilli, relicta obligatione ejus quoad alia? Si primum dicatur, ut non pauci existimant; ergo sicut licitum est extra Confessionem dicere, ita & dare licentiam, & similiter licitum erit Confessori utroque modo corripere complicitem, cum dicatur illa duo æquivalere. Si quis autem contendat, necessarium nihilominus esse iteratam narrationem totius facti, & non satis esse vnicò verbo dare licentiam,

73.
Pro hac
sententia
citatur D.
Bonav.

73.
Quid sens
sit Doct.
Subtilis.

73.
Pro hac
sententia
citatur D.
Bonav.

Set
tiam, rel
ne narra
est: qu
sit neces
continua
Unde
pœnitent
illa omni
quere, il
ciat, ut
pios & d
licentiam
sed relinq
preter id
ceditur, s
hoc modo
quia magi
aliunde R
in tali act

Et sanè
batur, Re
omnes ad
tens post
Confessori
complicitis.
tor, jam
Doctore
posse uti
tā seu no
modo, qu
fuisse ext
Confessari
aut compl
posse uti
fuisse prim
sine obliga
omnes, ca
licentia po
sigillata;
terius uti
tra obliga
tunc non
dicitur poti
constituit.

Et de
suprà, ut
scilicet ex
tio in Comm
impresis I
cit: Non po
ad reveland
dicit in Con
est, quod
ortam, fr
Addit
quantum ad
revelare pro
& Ecclesia.
ne, potest
vel dicit ho
neque sic p

tiam, referendo illud ad ea, quae in Confessione narrata sunt, hoc profectò superfluum est: quae enim est ratio, cur illa ceremonia sit necessaria, cum verbum illud virtualiter contineat totam narrationem praeteritam?

Unde non est dubium, quin si intentio poenitentis sit, absolute auferre sigillum, & illa omnia extra notitiam Confessionis relinquere, ille modus unico expresso verbo sufficiat, ut etiam habet usus apud quoscumque pios & doctos Confessores. Si vero sentiamus, licentiam hanc non omnino tollere sigillum, sed relinquere illud integrum in omnibus aliis, praeter id, quod per talem facultatem conceditur, sic profectò manifestè constat, minus, hoc modo laedi iustitiam, aut Charitatem: quia magis consultur famae proximi. Ergo si aliunde Religio illaesa manet, nihil mali est in tali actu. Huc usque Suarius supra n. 10.

Et sane eodem argumento potuisset probare, Religionem manere illaeram: nam omnes admittunt, manere illaeram, si poenitens post finitam Confessionem det notitiam Confessori extra Confessionem de peccato complicitis. Immo si nihil aliud velit hic Auditor, jam convenit cum Scoto, & ceteris Doctoribus, qui solum negant Confessarium posse uti scientia confessionali, id est, scientia seu notitia accepta in Confessione, eo modo, quo uteretur ea notitia, si ipsi data fuisset extra Confessionem, ita quod ille cui Confessarius revelat peccatum poenitentis, aut complicitis, cognitum in Confessione, possit ulterius uti illa scientia, ac si non fuisset primitus accepta in Confessione, id est, sine obligatione sigilli: certum quippe est apud omnes, causam consilii posse Confessarium de licentia poenitentis revelare ejus peccata, sed sigillata; ita quod consiliarius non possit ulterius uti illa scientia, nisi velit peccare contra obligationem sigilli sacramentalis. Unde tunc non tollitur obligatio sigilli, sed extenditur potius, sicut cum quis per interpretem confitetur.

Et de tali extensione non loquitur Scotus supra, ut patet ex his verbis: Quia ex opposito, scilicet ex revelatione, sequeretur continua perturbatio in Communitate. Quando ergo in Reportatis impressis Lugduni 4. dist. 21. q. 2. n. 13. dicit: Non potest Confessus dare licentiam Confessori ad revelandum aliquid extra Confessionem, quod sibi dixit in Confessione; h. Extra Confessionem, idem est, quod extra obligationem à Confessione ortam, sive extra obligationem sigilli.

Addit: Et dato, quod possit dare licentiam, quantum ad se attinet, Confessor tamen non possit revelare propter ius naturae contrarium, ius divinum & Ecclesiae. Illud vero idem, quod dixit in Confessione, potest sibi dicere extra Confessionem, & tunc vel dicit hoc idem illi per modum secreti consilii, & neque sic potest ille alii revelare propter supradictam

rationem, nisi perendo consilium de illo: vel non dicit per modum secreti, & tunc potest revelare illud, sicut si alius dixisset hoc coram decem, dummodo sciat alium non esse offendendum, nec scandalizandum ex hoc.

Si ergo apud Suarium idem sunt, dare licentiam Confessori loquendi de rebus Confessionis, & manifestare sua peccata extra Confessionem; si (inquam) licentia data Confessori loquendi de rebus Confessionis, aequivaleat manifestationi extra Confessionem, optime conveniunt Suarius, & Scotus, Suarius, & Bannez, & ceteri omnes DD.

Sed hanc aequivalentiam nemo asserit, nisi in hoc sensu, videlicet quando peracta Confessione his aut similibus verbis daretur licentia: Ea, quae in Confessione dixi, extra Confessionem sint dicta. Nec aliud habet usus apud quoscumque pios & doctos Confessores.

Qui utique usus non est contra Religionem, neque contra iustitiam aut Charitatem; quia non est usus scientiae confessionalis, sed scientiae extra Confessionem acceptae, quae proinde potest uti Confessarius eodem modo, ac si poenitens non fuisset ipsi confessus; in tantum, ut sine fractione sigilli possit illa scientia uti, non solum ad correctionem complicitis, vel ad praevendum damnum tertii, sed etiam in praedictum complicitis, vel ad inferendum damnum tertio, quamvis tunc peccaret contra iustitiam, vel contra Charitatem.

Quaestio ergo principalis est, an casu quo poenitens in conscientia debeat corrigere complicem, aut avertere damnum tertii, & non possit per se commodè id praestare, neque per alium, quam per Confessarium, possit & debeat uti operà ipsius, non communicando aliam scientiam peccati complicitis, quam confessionalem, id est, talem, quae Confessarius absque fractione sigilli nequeat uti ad alium finem; ipse autem complex, qui corrigendus est, aut tertius, cujus damnum avertendum est, possit uti ad quemcumque finem absque fractione sigilli.

Et verò, quod non debeat uti operà Confessarii, communicando huiusmodi notitiam Confessionalem, nimis clarum est: quia scientia extra Confessionem, indubiè aptior & utilior est ad istum finem; ergo satisfacit poenitens communicando notitiam extra Confessionem. Quod autem possit dare notitiam Confessionalem jam descriptam, de hoc disputatur, ut dixi. Et quamvis Suarius communiter allegetur pro sententia affirmativa; equidem indistinctè loquitur, & videtur confundere scientiam confessionalem cum illa, quae datur extra Confessionem, ut superius ostendi.

Clariùs & distinctiùs pro ea sententia loquitur Lugo disp. 16. nu. 429. quam & probat:

78. Quando ex aequivalentia licentia loquendi de rebus confessionis, & manifestatio extra Confessionem.

79. Proponitur quae quae sitiois.

Scientia extra Confessionem aptior est ad finem correctionis.

80. Poenitentem posse

dare scientiam confessionem asserit Lugon, & probat.

bat: quia hoc pacto pœnitens magis consulti famæ complicitis, cum maneat Confessarius magis strictè obligatus arctiori vinculo sigilli sacramentalis, ad non manifestandum illud complicitis crimen. Aliunde autem certum mihi est, sigillum Confessionis, licet comprehendat etiam peccata complicitis, non tamen respicere ipsum complicem, sed pœnitentem, cuius solius licentia sufficit ad utendum illâ notitiâ. Denique non est contra reverentiam Sacramenti, quod assumatur secundariò ut medium ad alios effectus extrinsecos præter justificationem pœnitentis. Hæc ille.

Confirmatur ex eodem.

Confirmari potest (prosequitur numero sequenti) quia non est dubium, quod possit Confessarius ex licentia pœnitentis uti notitiâ illâ ad aliquod damnum temporale complicitis impediendum, ut si uxor adultera, sciens virum suum velle interficere adulterum, moneat illum per Confessarium, ut sibi consulat. Item, si aliquis in mortis articulo restituat damnum, quod simul cum alio socio intulit, poterit Confessarius ex licentia pœnitentis admonere illum complicem de restitutione facta, & quomodò socius moriens condonavit ei suam partem. Hucusque Eminentissimus.

81. Respondetur confirmari esse æquè dubiam.

Sed contrâ, & incipio ab ultimo, quod æquè dubium est & obscurum, atque illud, in cuius confirmationem adfertur, nec puto ab Auctoribus contrariæ opinionis admittendum, loquendo de notitiâ confessionali. Contrâ (inquam) sic argumentor ad hominem: Quod liceat uti, vel non uti notitiâ confessionali, non dependet ex consensu complicitis, juxta Lugonem supra. Licet ergo in his postremis casibus complex præsumeretur omninò voluntarius, ut Confessarius uteretur illâ notitiâ (cum ille usus cedat totaliter in ipsius commodum) quid tum? Nam etsi esset involuntarius, adhuc in sententia Lugonis liceret uti illâ notitiâ. Ergo non est major ratio, quare liceat uti illâ scientiâ in his casibus, quàm dum necessaria est ad corrigendum complicem, aut avertendum damnum tertii, quod ipse complex alioquin inferret, & summo perè desiderat inferre.

82. et incertum esse, an sigillum non respiciat etiam complicem.

Deinde, quod Cardinali certum est, scilicet sigillum Confessionis, licet comprehendat peccata complicitis, non tamen respicere ipsum complicem; hoc aliis valde incertum est; immò falsum: quia (inquit Vasquez qu. 93. art. 4. dub. 5. n. 6.) voluit Deus iudicium hoc esse secretum, ne inde alicui incommodum sequeretur, aut sequi posset: ergo existimandum est, voluisse eo secreto consulere non tantum pœnitentibus, sed etiam omnibus, qui aliquo modo explicantur in peccato pœnitentis. Obligat ergo sigillum in favorem etiam complicitis. Unde non satis erit licentia ipsius pœnitentis, sed requiritur etiam illius complicitis, & tandiu manebit sub Confessio-

nis sigillo, quamdiu aut extra Confessionem non dicitur, aut illius licentia non obtinetur. Ita Vasquez.

Sicut ergo non licet revelare peccatum pœnitentis, tamen illa revelatio esset necessaria ad correctionem pœnitentis, aut ad avertendum damnum pœnitentis (v. g. si aliàs esse occidendus vel privandus bonis suis externis) sine expressâ ejus licentia; ita neque peccatum complicitis in sententia Vasquezii sine expressâ complicitis licentia, estò alioquin illa revelatio esset necessaria ad avertendum grave ipsius damnum.

Quantum ad reverentiam Sacramenti, video, rem altioris ordinis posse ordinari ad bonum inferioris ordinis: quia per hoc, id quod superius est, in se non minuitur, & juvat inferius, augetque bonum ipsum saltem extensivè, & omnia tandem in gloriam Dei ordinantur; quomodò Deus gratiam unionis ordinavit ad gratiam nostræ sanctificationis, & gratiam hanc, quæ supernaturalis est, ordinavit ad bonum naturæ; & observantiam etiam legis naturalis. Ac proinde lubens admittit, Confessionem posse ordinari ad obtinendam sanitatem corporis, ad promovendam seu procurandam correctionem Confessarii, & similes fines honestos, non excludendo finem principalem, qui est justificatio pœnitentis. Ergo etiam ad correctionem complicitis, vel ad avertendum damnum temporale complicitis aut alterius tertii;

Respondeo concedendo totum, quando fines illi secundarii possunt obtineri, absque revelatione peccati pœnitentis, aut complicitis extra Confessionem, id est, extra obligationem sigilli: secus, si est necessaria notitia non sigillata; nam, secundum Scotum supra, materia semel sigillata, semper manet talis, etiam accedente licentiâ pœnitentis, immò & complicitis: quia sigillum à Deo, & ab Ecclesia ordinatum est, non tantum in favorem pœnitentis, & complicitis; sed etiam ipsius Sacramenti, cui favori nec pœnitens, nec complex potest renuntiare; sicut etsi Clericus possit renuntiare privilegio, in sui favorem specialem concessio, non tamen concessio in favorem statûs Clericalis, cum ejusdem præjudicio.

Dices: Nullum sit præjudicium Sacramento per talem usum scientiæ Confessionalis; ergo non est paritas. Antecedens probatur: quia scandala deceptiones & similia reverè non sunt per se nec frequentius conjuncta cum illo usu, ut experientia ipsa sæpè ostendit. Si ergo inconvenientia aliquando sequantur, id erit per accidens. Ex accidenti autem (inquit Suarez supra nu. 8.) non negamus hanc actionem aliquando posse esse malam; tunc autem malitia per se primò non erit contra Religionem, sed aut contra Charitatem, aut contra aliam similem virtutem: contra Religionem

gionem
tiam, i
actione
Hæc ill

Et n
onerosa
An pœn
ipsum fu
Confessio
rosam et
dici pote
metur.
tus, aut
est: alic
ritas fiat
cundum
possit,
& per o
quoad fu
rius.

87.
Respon
88.
Respon
89.
Respon
90.
Respon

81.
Responde
tur confir
mationem
esse æquè
dubiam.

82.
et incert
um esse, an
sigillum
non respici
at etiam
complicem.

83.
et incert
um esse, an
sigillum
non respici
at etiam
complicem.

84.
et incert
um esse, an
sigillum
non respici
at etiam
complicem.

85.
et incert
um esse, an
sigillum
non respici
at etiam
complicem.

86.
et incert
um esse, an
sigillum
non respici
at etiam
complicem.

87.
et incert
um esse, an
sigillum
non respici
at etiam
complicem.

88.
et incert
um esse, an
sigillum
non respici
at etiam
complicem.

89.
et incert
um esse, an
sigillum
non respici
at etiam
complicem.

90.
et incert
um esse, an
sigillum
non respici
at etiam
complicem.

91.
et incert
um esse, an
sigillum
non respici
at etiam
complicem.

92.
et incert
um esse, an
sigillum
non respici
at etiam
complicem.

93.
et incert
um esse, an
sigillum
non respici
at etiam
complicem.

94.
et incert
um esse, an
sigillum
non respici
at etiam
complicem.

95.
et incert
um esse, an
sigillum
non respici
at etiam
complicem.

96.
et incert
um esse, an
sigillum
non respici
at etiam
complicem.

97.
et incert
um esse, an
sigillum
non respici
at etiam
complicem.

98.
et incert
um esse, an
sigillum
non respici
at etiam
complicem.

99.
et incert
um esse, an
sigillum
non respici
at etiam
complicem.

100.
et incert
um esse, an
sigillum
non respici
at etiam
complicem.

gionem autem erit per quam redundantiam, in quantum Religioni derogat, uti actione sacrâ cum detrimento alterius virtutis. Hæc ille.

Et num. 11. sic ait: Neque ex hoc usu fit onerosa Confessio. Cui enim fiet onerosa? An penitenti? Minime: quia supponimus, ipsum suâ liberâ voluntate velle uti indultriâ Confessoris ad illum finem. Aut est hoc onerosum ei, qui corripitur; at verò neque hoc dici potest, si secundum rectam rationem æstimetur. Nam, si ille irrationabiliter sit invitetur, aut gravamen sentiat, id curandum non est: alioquin nullus erit corrigendus, ne Charitas fiat onerosa proximo. Quòd verò secundum rectam rationem nullum onus sentire possit, constat: quia intenditur bonum ejus, & per optimum medium, quo ejus fama, quoad fieri potest, conservatur. Hactenus Suarius.

Respondeo: scandala, deceptiones & similia inconvenientia, quæ videri possunt apud Banez supra, sunt per se, id est, frequentius conjuncta, aut nata conjungi cum illo usu, si foret licitus, consideratâ malitiâ hominum & imprudentiâ; & ideo omnes DD. agentes de hac materia sollicitè monent præcavendum scandalum, quod non ita facerent, si merè per accidens & rarò conjungeretur.

Dicendum (inquit Doctor Seraphicus 4. dist. 21. p. 2. art. 2. q. 2.) quiddam, sicut dictum est, Sacerdos non debet (revelare peccata penitentis) propter duo; scilicet, quia novit solam ut Deus, & iterum, ne populum scandalizet, vel etiam ipsum consistentem. Et quia consistens potest facere, quod ipse novit ut homo, quando facit eum nuntium, potest eum licentiarè in casu, in quo non imminet periculum scandalum. Vbi autem periculum scandalum formidatur, quantumcumq; penitens licentiarè Sacerdotem, non debet Sacerdos assumere. Tunc autem potest timeri periculum scandalum, quando probabiliter possit conici, quòd Sacerdos Confessionem suam revelavit. Unde si dicat, quòd alii referat peccatum, debet ipse Sacerdos penitentem suum constituere, non se nuntium facere; & sic vitatur scandalum, & non rumpitur sigillum Confessionis.

Et intelligatur hoc cum illa generali suppositione, quòd peccatum alicuius nulli est manifestandum, nisi ei, qui posuit prodesset, nec velit obesse. Intellige etiam hoc de peccatis propriis, non de alienis: nam aliena peccata dicere non potest, neque debet penitens alicui committere, nisi forte in casu, in quo ipse deberet dicere; & melius per alium, quam per se potest bonum illius procurare, semper adhibita cautela, ut ex hoc non scandalizetur Ecclesia.

Similiter loquuntur alii DD. & unanimiter docent, consultius esse ad vitandum periculum irreverentiæ in Sacramentum, & incommodis obviandum, ut si monendus sit complex, negotium aperiatur extra Confessio-

nem. Immo Aliqui existimant, utile fore, si Confessarius, qui vult uti scientiâ confessionali, petat sibi licentiam dari à penitente in scriptis, ne fortè penitens postea id neget. Ad quid omnia ista, si scandala, deceptiones & similia non sint frequentius conjuncta, uti putat Suarius supra? Frequentissimum ergo est periculum, quod complex suspicabitur, Confessarium absque licentia uti scientiâ Confessionis; ac propterea onerosa fiet ei & odiosa Confessio, & ab ea avertetur, cogitans, ne fortè etiam sua peccata, sine licentia aliquando revelentur.

Et si dixeris: Hoc scandalum potius est acceptum, quam datum, propter quod vitandum, non semper sunt opera Charitatis omittenda, & præsertim correctio, quando tamen speratur fructus.

Respondeo; eundem fructum posse sperari ex correctione, quæ fiet à Confessario, cui extra Confessionem peccata fuissent dicta. Ergo nulla necessitas utendi scientiâ confessionali cum scandalo accepto. Deinde cur illud scandalum non debeat dici potius datum, quam acceptum? Neque enim ex mera malitiâ contingit, sed potius ex ignorantia vel infirmitate, verè occasione tui operis, cum penitentes non soleant dare talem licentiam, immò, secundum Multorum sententiam, nec licite, nec valide possint dare.

Nec obstat; quòd Confessarius non debeat sponte explicare modum, quo id fiat; nam fieri posset, quòd complex interrogaret de modo, probè sciens, neminem potuisse revelare suum peccatum, nisi talem penitentem. Quid tunc Confessarius responderet? Scire extra Confessionem? Mentiretur Scire ex Confessione? Verum diceret, sed cum scandalo complicitis. Quando autem reverà scit extra Confessionem, si interrogetur, respondeat audacter, se scire extra Confessionem; & nullum est periculum scandalum, nisi accepti; cum tunc planè sine ullo fundamento complex judicet, Confessarium uti scientiâ confessionali contra obligationem sigilli.

Igitur fit præjudicium Sacramento per talem usum scientiæ confessionalis, saltem propter scandalum acceptum, quod vitari debet, quando commodè vitari potest, dando notitiam extra Confessionem, quæ indubiè magis apta est ad correctionem fraternam, & ad avertendum damnum Communitatis aut privatæ personæ: utpote etiam sufficiens ad denuntiationem publicam & externam gubernationem subditorum. Quapropter meritò talis usus scientiæ confessionalis generaliter censetur prohibitus, tamen hic & nunc foret utilis ad præfatos fines obtinendos, ut declaro in simili.

Excommunicatione primâ Bullæ Cœnæ jussu excommunicantur omnes etiam docti & firmi

86. Erasio præcludit.

87. Alia evasio præcluditur.

88. Cessante sine legis

negativè so-
lum in casu
particulari
non cessat
ipsa lex.

firmi in fide, hæreticorum libros hæresim continentes, vel de Religione tractantes, sine auctoritate Sedis Apostolicæ legentes, etsi hic & nunc nullum subest periculum perversionis, & possit illa lectio esse utilis, v. g. ad defendendam Fidem. Ratio est: quia cessante sine legis solum negativè in casu particulari, non cessat ipsa lex; hoc enim expedit bono communi, ne alioquin lex ut plurimum careat suo effectu; v. g. in casu proposito, si prohibitio cessaret, quando non subest periculum perversionis, cum facile de nobis ipsis magna præsumamus, maxima pars fidelium judicaret, se longè distare à tali periculo, quamvis plurimi eorum essent valde propinqui; adeoque non vitaretur periculum perversionis, quod tamen lex intendit vitare; & multi perverterentur, pauci verò Fidem defenderent. Illa ergo particularis utilitas, nulla censetur respectu damni communis, quod sequeretur, si generaliter esset licitum legere libros prohibitos quando non subest periculum perversionis.

89)
Aliud foret
si finis legis
cessaret
adequatè
& in uni-
versali, vel
contrariè in
casu parti-
culari.

Aliud foret, si finis legis cessaret adequatè & in universali, v. g. si magis expediret pro bono Fidei, quòd omnes possent legere libros hæreticorum, quàm quòd debeant abstinere; vel etiam, si in casu particulari cessaret contrariè, id est, si Fides periclitaretur, nisi hic & nunc aliquis legeret libros hæreticorum: tunc enim magis expedit pro bono communi, ut lex non obliget; nam observando legem incurritur periculum perversionis, quod tamen lex intendit evitare. Tali ergo casu ex observatione legis sequeretur malum; in priori autem casu, quamvis hic & nunc ex non observatione legis sequeretur majus bonum particulare, eadem ex observatione non sequitur aliquod malum particulare, & sequitur majus bonum commune, ut ostensum est.

Nonne majus bonum potest sequi in casu particulari ex mendacio v. g. officioso, quàm ex veritate? Et tamen istud non licet; quia majus damnum commune sequeretur, si in hoc casu esset licitum: nam illa licentia pro hoc casu, tolleret fidem humanam pro aliis multis, cum semper homines possent formidare, an loquens non apprehendat, in illo casu majus bonum, quàm damnum sequi ex suo mendacio.

Similiter, licet ex matrimonio contracto sine Parocho, in casu particulari possit majus bonum commune sequi, quàm damnum hic & nunc; tamen lex illa etiam illo casu obligat; quia licet ex illo particulari matrimonio magnum bonum commune, & nullum damnum sequeretur; maximum tamen damnum commune sequeretur ex eo, quòd in casu illo particulari possit matrimonium sine Parocho validè contrahi, quia fingerent sibi homines facilè necessitatem, & sic multa ma-

trimonia manerent dubia & litigiosa. Idem cernitur in casu, quo secundum matrimonium, vivente primâ, esset omnino necessarium pro conservanda Fide Catholica alicujus integri regni; in quo tamen non licet propter eandem rationem.

Atque (ut ad propositum nostrum revertamur) ponamus; violationem sigilli plane necessariam esse, pro conservanda Fide Catholica alicujus integri regni, neque hic & nunc esse periculum alicujus scandali; quia nec illis, qui norunt sigillum violatum, propter non erit Confessio odiosa aut onerosa; putas, quia tali casu liceret violatio sigilli? Nullus hætenus ausus fuit id docere.

Ergo consimiliter, licet usus scientiæ Confessionalis de licentia penitentis, hic & nunc possit esse utilis ad correctionem fratrem, aut ad impediendum damnum tertij, equidem si tamen casu liceret, maximum damnum commune sequeretur; quia passim Confessarii & penitentes vellent tali viâ corrigere, & damnum avertere, ut sic effugerent onus probandi, & alia incommoda, que possent oriri ex notitia data extra Confessionem: vellent (inquam) tali viâ corrigere & damnum avertere, illius falsâ imaginatione voluntatis, cum summo scandalo complicitis, & aliis quam plurimis inconveniendis.

Dices: Pœnitens non tenetur corripere, aut avertere damnum tertij, cum onere probandi, aut aliis incommodis. Respondet: Etiam non tenetur cum incommodis, que plerumque nata sunt sequi ex usu scientiæ confessionalis: igitur placeat consilium meum, ut taceat. Sanè justus timor scandali, & aliarum inconvenientiarum, qui communiter subest, videtur ratio sufficiens, generaliter prohibendi ulum scientiæ confessionalis ad prædictos fines, etiam pro casu particulari, in quo omnibus consideratis cessaret scandalum, & alia inconvenientia. Atque hæc satis impræsentiarum; quæ autem supersunt, examinabimus proprio loco, ubi de sigillo Confessionis.

Progredior ad alios casus, in quibus licita est Confessio non integra materialiter; & in principio occurrit casus satis practicus; quando licet Confessio non integra non absolvat, sed de hoc egimus disp. 4. sect. 10. concl. 5. ad quam remitto Lectorem. Alius casus est extrema necessitas, quando penitens mortali infirmitate præoccupatus, vel nullum in speciali peccatum potest declarare, tamen velit; vel saltem non omnia, prout requirit materialis integritas Confessionis.

Certè nemo prudenter potest dubitare, quin valeat Absolutio, quando infirmus vel unicum peccatum in specie declaravit: si autem nullum peccatum in particulari, nequidem

dem in genere aliquo subalterno dixerit, sed solam in communi: Peccavi, & per Absolutionem; negant Aliqui Absolutionem valere: ego cum communi sententia dico:

CONCLUSIO V.

In extrema necessitate sufficit Confessio unci peccati venialis in particulari, immo peccati solum in communi, his aut similibus verbis: Peccavi & per Absolutionem. Quidni possit, & debeat absolvi ad quodcumque signum externum Con- tritionis?

93. Probatur 1. per Caus. 99.

Excusant Aliqui infirmum ab integritate materiali Confessionis, quando ob gravitatem morbi, indispositionem capitis &c. non fert longum examen, nec sine magna difficultate & notabili defatigatione potest omnia explicare, tamen si Confessario adjutus quanto magis, si physice impotens est, & jam jam creditur moriturus? Et verò, nulla est ratio prudenter dubitandi de prima parte Conclusionis, cum unicum peccatum veniale sit materia sufficiens & certa (secundum communem sententiam) valida & licite Absolutionis.

Perinde autem est, sive necessitas proveniat ex parte infirmi, sive ex parte Confessarii; v. g. si Confessarius creditur moriturus ante finem integre Confessionis, & non adsit alius, cui infirmus ante mortem possit integrè confiteri, tamen si velit. Sin autem adsit alius, cui commodè possit integrè confiteri, dubitatur, an tunc prior Sacerdos possit absolvere à peccatis auditis? Aliis affirmantibus, Quibusdam negantibus.

94. An difficultas in materia Confessionis sufficiens dimittendi Confessionem?

Affirmantes pro fundamento allegant difficultatem iteratæ Confessionis eorumdem peccatorum, quæ ipsis videtur sufficiens causa dimittendi Confessionem. Sed contrarium videtur Negantibus, & probant à simili: quia (inquiunt) Illi, qui asserunt Superiorem posse audire sola reservata, & absolvere ab illis, addunt tamen, debere postea Confessionem integram fieri de omnibus apud alium Confessarium. Respondeo; illam additionem apud me esse falsissimam, supposito quod Superior sacramentaliter absolverit, & validè à peccatis reservatis, de quo alibi tractavimus.

Probant secundò ab alio simili: si accedat ad me penitens, & dicto uno atque altero peccato advertam, me illius idioma capere non

posse, non debeo illum à peccatis jam dictis absolvere; sed, juxta communem usum, debeo illum remittere ad alium Confessarium, illius lingue gnarum, nisi aliquid aliud obstat. Item, si penitens dictis multis peccatis non reservatis, dicat postea unum reservatum, non debeo, aut possum ipsum absolvere à non reservatis, præcisè ne iterum cogatur ea confiteri; quia penitens exponit se illi periculo, dum incipit confiteri.

Eam docet Lugd.

Ideo hanc sententiam docet Lugo disp. 17. n. 4. Quæ indubiè probabilis est, immò videtur probabilior propter secundum simile, ad quod contrariæ partis Auctores non respondent; nec video quid responderi queat, nisi absolute negando talem usum.

95. Respondit Arriaga.

Ad tertium simile respondet Arriaga disp. 36. n. 9. Eo casu Sacerdos ratione reservatorum agnoscat, se non habere potestatem absolventi validè: quid ergo mirum, si non absolvat? In nostro autem casu non est e ratio, cum supponamus eum habere integram jurisdictionem. Confirmo; quia in casu quæstionis videntur Auctores docere, estò illicite, validè tamen dari posse tunc Absolutionem; at in casu de reservatis, si audito reservato daret Sacerdos Absolutionem, profectò ea esset invalida: est ergo disparitas inter utrumque. Hæc ille.

Refutat.

Sed contra: qui compulsus necessitate, v. g. communicandi, confitetur reservata & non reservata inferiori, validè absolvitur, à non reservatis. Si ergo aliquando invalidè absolvitur, est propter indispositionem, quia non habet justam causam dimittendi Confessionem; & ideo mortaliter peccat, petendo Absolutionem à solis non reservatis, quando commodè potest accipere Absolutionem ab omnibus. Unde invaliditas in hoc casu non oritur ex defectu jurisdictionis (nisi respectu peccati reservati, quod indubiè tenetur rursùm confiteri) sed ex defectu dispositionis (sicut dixi) adeoque si penitens procedat bonâ fide, & Confessarius bonâ vel malâ fide absolvat à peccatis non reservatis quantum potest absolvere, Absolutio erit valida à peccatis non reservatis: per consequens non erit obligatio iteratæ Confessionis illorum peccatorum.

96.

Et consimiliter, si infirmus in casu quæstionis non habeat justam causam dimittendi suam Confessionem (ut Cardinalis existimat) neque ipse validè absolveretur, non defectu jurisdictionis, sed dispositionis, utpote peccans mortaliter, dum petit Absolutionem dimittatam, ubi sine notabili incommodo potest habere integram.

Arriaga putat sententiam affirmativam probabillem, & probat eam à similibus.

Sin autem justam habeat causam dimittendi (ut probabile putat Arriaga supra n. 10.) nil mirum si validè, immò & licite absolvat. Porro quòd sit justa causa, probatur à simili: quia occupationes Superiorum sunt justa causa, si